تاریخ آزمون : ۱۴۰۲/۰۳/۱۸		ساعت برگزاری : ۸ صبح
سال تحصیلی : ۱۴۰۲-۱۴۰۱	باسمه تعالی	نوبت : دوم
نام ونام خانوادگی :	اداره کل آموزش و پرورش استان یزد	سوالات درس : ادبیات فارسی
نام پدر :	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان اردکان	تعدادصفحات : ۳
	اداره استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان	تعدادسوالات : ٦
پایه تحصیلی : هشتم	دبیرستان دوره اول فرزانگان شهدا	مدت پاسخگویی : ۵۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی دبیر :	نمره به عدد :	نمره به حروف :

ردیف	سوال	بارم
۱	**معنای ابیات و عبارات** **۲/۵ نمره** ۱- دانش آموزان پرتوان ! معنای ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید(هر مورد ۰/۵نمره) الف) شیر حقم نیستم شیر هوا / فعل من بر دین من باشد گوا ! ب) نام نیکو گر بماند ز آدمی / به کز و ماند سرای زرنگار ج) «محمد الدّوره» خونی است که از بعثت پیامبران جوشیده است،پس ای محمد، صعود کن تا سدره المنتهی	۱/۵
	۲-کدام بیت در هنگام معنی کردن نیاز به جابجایی اجزای جمله ندارد ؟ پاسخ خود را با ذکر دلیل توضیح دهید. الف) و آن که حب وطن نداشت به دل / مرده زان خوب تر به باور من ب) جهان متفق بر الهیتش / فرومانده از کنه ماهیتش ج) گفت: آری خانه ی او بی ریاست / فرش هایش از گلیم و بوریاست	۰/۷۵
	۳- فعل «می شوم» در عبارت «به خز فروشان می شوم تا خزی خرم» به چه معناست؟	۰/۲۵
۲	**معنی واژه** **۱ نمره** ۱-دانش آموزان کوشا ! برای واژه های مشخص شده مترادفی بنویسید که معنی متن عوض نشود. الف) ایران همواره سرزمین سپند فرّ و فروغ و فرزانگی و فرهیختگی بوده است. ب) به حَلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است.	۰/۵
	۲-معنی کدام واژه که در داخل پرانتز آمده نادرست است ؟ الف) شد چنان از تف دل کام سخنور تشنه (تف : گرما /سخنور : شاعر) ب) خشک گردید هم از دود دل و دیده دوات (دیده : چشم / دوات : قلم دان) ج) آل احمد همه عطشان ز بزرگ و کوچک (آل : خاندان / عطشان : تشنه) د) غرقه ی بحر بلا بود در آن بر تشنه (بحر : دریا / بر : پهلو ،سینه)	۰/۲۵
	۳-مترادف کدام واژه (شکوه ، غمناک – فرمانبردار) در متن زیر دیده می شود؟ مشخص کنید. چون نپرسی کاین تماثیل از کجا آمد پدید ؟ / چون نجویی کاین تصاویر از کجا شد آشکار به قدر می گویم و بی موقع و بی حساب نمی گویم و به قدر فهم مستمعان می گویم. پرستار امرش همه چیز و کس / بنی آدم و مرغ و مور و مگس	۰/۲۵

www-kanoon-ir

۳	**دانش ادبی** **۱/۵ نمره** ۱- با توجه به دو بیت زیر به سوالات الف و ب پاسخ دهید. لبخند تو خلاصه ی خوبی هاست لختی بخند خنده گل زیباست نشاط و شتاب و اضطراب از ویژگی های نوجوانان و جوانان است زیرا از سرد و گرم روزگارخبری ندارد الف) در متن دوم قست مشخص شده کنایه از چیست ؟ ب) تکرار کدام حرف در بیت اول به موسیقی کلام افزوده است؟	۰/۵
	۲- واژه ی (دود) در بیت زیر استعاره از چیست ؟ گشت از کلک «فدایی» چو دلش ، دود بلند / بر ورق کرد رقم،بس که مکرر تشنه	۰/۲۵
	۳- برای بیت زیر ، یک مورد آرایه ادبی بنویسید. خدا چقدر مهربانی اش را وسعت داد / در دور های کویر طبس/ آن اتفاق یادت هست؟	۰/۲۵
	۴- یک نمونه تشبیه کنایی مثال بزنید ؟	۰/۲۵
	۵-(مشبه به) در عبارت زیر کدام واژه ها هستند ؟ (شکسپیر می گوید : روزگار دریایی است که کشتی زندگانی ما بر روی آن به سوی ساحل مقصود می رود، این دریای بزرگ همیشه در جزر و مد است) الف)دریا – زندگانی- مقصود ب)روزگار – زندگانی –ساحل ج)روزگار – کشتی – مقصود د)دریا- کشتی - ساحل	۰/۲۵
۴	**دانش زبانی** **۱/۵ نمره** ۱-دوستان پر تلاش مفرد واژه های (عقول ، فواصل ، تماثیل) به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ الف) عقل – فاصله –تمثال ب) عُقلا – فاصله – تمثال ج) عاقل-فصل-تمثیل د) عاقل – فاصله-مثال	۰/۲۵
	۲-در جملات زیر ، هریک از موارد خواسته شده را بنویسید . الف) در تهران فقط سیصد و سی نفر آبله کوبیده اند صفت شمارشی : ..... ب)همان ملت غیور باز هم حماسه آفریدند . صفت اشاره :	۰/۵
	۳-نقش دستوری کلماتی که زیر آن ها خط کشیده شده را مشخص کنید. الف)با آنکه در دستانشان جز سنگ نبود چونان مشعل ها درخشیدند. ب)شفیع آخرت ،خیر البشر کن. ج)نبرد رستم و سهراب عجب پایان تلخی داشته است !	۰/۷۵

www-kanoon-ir

۵	**درک مطلب ۲/۵نمره** ۱- دانش آموزان باهوش ! با توجه به بیت « چون درآمد در میان غیرخدا / تیغ را دیدم نهان کردن سزا» حضرت علی (ع) چه دلیلی برای پنهان کردن شمشیر خود آورد ؟	۰/۵
	۲- با دیدن بیت « می باش به عمر خود سحرخیز / و ز خواب سحرگهان بپرهیز» کدام ضرب المثل معروف را به یاد می آورید. آن را بنویسید.	۰/۲۵
	۳- تفاوت معنایی واژه ی مشخص شده را در گذشته و امروز بنویسید. خار بر پشت زنی زین سام گام/دولتت چیست ؟عزیزیت کدام؟	۰/۵
	۴- «در عقیدتش خلل بود» در جمله ی «درمی چند درآستین داشت و در عقیدتش خلل بود» به چه معناست؟ الف)کم عقل بود ب)کافر بود ج)ایمان سستی داشت د)تمرکز فکر نداشت	۰/۲۵
	۵- منظور شاعر از کودکان سنگ چه کسانی هستند؟	۰/۲۵
	۶- منظور از «حب الوطن من الایمان» چیست ؟	۰/۲۵
	۷- بیت زیر را به دقت بخوانید و به پرسش های (الف و ب) پاسخ دهید. « آه و افسوس از آن روز که در دشت بلا / بود آن خسرو بی لشکر و یاور تشنه» الف) شاعر به چه رویداد یا حادثه ای افسوس می خورد ؟ ب) منظور شاعر از « خسرو بی لشکر» چه کسی است؟	۰/۵
۶	**تاریخ ادبیات ۱نمره** ۱- ادب پژوهان گرامی ! جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) فدایی مازندرانی از شاعران و مرثیه سرایان بزرگ عاشورا در عصر قاجار است،هنر شاعری فدایی در ..... است. ب) رساله ی قشیریه نوشته ی ابوالقاسم قشیری از عارفان قرن پنجم است.موضوع این کتاب ..... می باشد.	۰/۵
	۲- من کیستم ؟ ..... در روستای «مزَر دشت» تنکابن در خانواده ای مذهبی پا به عرصه ی وجود نهادم.از همان ابتدای جوانی، به دلیل فقر مادی به شاگردی پرداختم و با چوپانان محلی « گالش ها » به چوپانی می رفتم. از همین رهگذر با ترانه محلی آشنا شدم.صمیمت،سادگی و بی پیرایگی در اشعارم موج میزند و با شعر ارزشی انقلاب پیوندی ناگسستنی دارم. مجموعه ی «دری به خانه خورشید» از آثار من است که به چاپ رسیده است.	۰/۲۵
	۳- چه کتابی هستم ؟ ..... کتاب منظوم و گرانقدر مولوی شامل حکایاتی که مولانا با بیان آنها مسائل دینی و عرفانی و حقایق معنوی را به زبانی ساده و از راه تمثیل بیان می کند و در بیست و شش هزار بیت و شش دفتر سروده شده ام.	۰/۲۵
	سخن از نیمه بریدم که نگه کردم و دیدم *** که به پایان رسدم عمر و به پایان نرسانم	۱۰